

In de dagen van de Richters (4)

3:5-31

De Richter Otniël (Richteren 3:5-11)

“De Israëlieten dan woonden te midden der Kanaanieten, Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chivwieten en Jebusieten; zij namen zich hun dochters tot vrouw en gaven de eigen dochters aan hun zonen en dienden hun goden. De Israëlieten deden wat kwaad is in de ogen des Heren, zij vergaten de Here, hun God, en dienden de Baals en de Asjera's” Richteren 3:5-7.

De Israëlieten woonden in het land dat God hen had beloofd. Alleen woonden zij er niet alleen, zoals God had bedoeld. Nee, ze woonden onder de inheemse volken. Ze hadden gefaald om deze volken met de ban te slaan. Meer nog, ze zochten hun onder hen vrouwen en gaven hun eigen dochters aan hen tot vrouw (Exodus 34:15-16, Deuteronomium 7:3-4). Ze dienden hun goden. Dit was zeer kwaad in Gods ogen, ze vergaten hun Verlosser en keerden zich tot de Baals en de Asjera's.

“Toen ontbrandde de toorn des Heren tegen Israel: Hij gaf hen over in de macht van Kusan-risataim, koning van Mesopotamie, en de Israëlieten dienden Kusan-risataim acht jaar. Toen riepen de Israëlieten tot de Here, en de Here verwekte de Israëlieten een verlosser om hen te bevrijden: Otniël, de zoon van Kenaz, de jongere broeder van Kaleb. De Geest des Heren kwam over hem, hij richtte Israel en trok uit ten strijde. De Here gaf Kusan-risataim, de koning van Aram, in zijn macht, zodat hij de overhand kreeg over Kusan-risataim. Toen had het land veertig jaar rust. En Otniël, de zoon van Kenaz, stierf” Richteren 2:6-9.

Dit deed Gods toorn tegen Israel ontbranden. God liet het toe dat Kusan-risataim, de koning van Mesopotamië hen kon veroveren. Ze dienden hem acht jaar lang. Dit betekent dat ze wel in hun land mochten leven, maar dat ze er een zware prijs voor moesten betalen aan de koning van Mesopotamië. Mesopotamië was ook bekend als Aram-naharaim, of anders gezegd 'Aram van de twee rivieren'. Het was het gebied ten noorden van Kanaän tussen de rivieren de Eufrat en de Tigris. Toen de verdrukking te zwaar werd om te dragen, gingen de Israëlieten roepen tot de Here. Dit liet God niet onverschillig en Hij verwekte hen een verlosser om hen te bevrijden. Otniël, de zoon van Kenaz, werd door de Geest van God bewogen om te strijden voor Israel. We kwamen Otniël ook al tegen in Richteren 1:12-15. Hij was het die de stad Kirjat-Sefer versloeg en zo de dochter van Kaleb kon huwen. God gaf Kusan-risataim in Otniëls macht zodat hij de overhand over hem kreeg. Als gevolg van Gods ingreep kende het land veertig jaar rust. En toen stierf Otniël.

De Richter Ehud (Richteren 3:12-31)

“Maar de Israëlieten deden opnieuw wat kwaad is in de ogen des Heren; toen maakte de Here Eglon, de koning van Moab, sterk tegen Israel, omdat zij gedaan hadden wat kwaad is in de ogen des Heren. Hij dan verbond zich met de Ammonieten en de Amalekieten, trok op en versloeg Israel; de Palmstad namen zij in bezit. Achttien jaar dienden de Israëlieten Eglon, de koning van Moab.” Richteren 3:12-14.

Maar Israel had niets geleerd van de achtjarige verdrukking van de koning van Mesopotamië. Want opnieuw deden ze wat kwaad was in Gods ogen (vgl 4:1, 8:33, 10:6, 13:1). Daarom liet God het toe dat Eglon, de koning van Moab de overhand kreeg over Israel. De Moabieten waren de nakomelingen van de zoon van Lot. Moab verbond zich met de Ammonieten en de Amalekieten. De Ammonieten waren nakomelingen van Lot door Ben-ammi. Amalek was de kleinzoon van Ezau (Genesis 36:12). De Amalekieten waren het die Israel hadden aangevallen te Refidim toen zij pas uit Egypte waren getrokken (Exodus 17:8-16). Eglon maakt dus een verbond met de Ammonieten en de Amalekieten en kan Israel verslaan. Ze nemen de Palmstad in en dwingen de Israëlieten achttien jaar lang tot herendienst. Misschien zou Israel na een achttienjarige onderdrukking wel willen luisteren naar God (vgl Psalm 32). We zien dit gedrag bij onze kinderen en bij onszelf, wanneer we weigeren om te luisteren naar wat ons wordt gezegd. Ouders geraken soms gefrustreerd door het ongehoorzame gedrag van hun kinderen. Wat je ook doet, hoe je ook straft, ze willen niet luisteren.

Palmstad was een verwijzing naar Jericho (Deuteronomium 24:3). Het was de eerste stad die Israel veroverde toen zij het beloofde land binnentrokken (Jozua 5:13-6:27). Gezien Jericho werd verwoest door Israel, betekent het hier dat Eglon het gebied rond Jericho terug heeft kunnen veroveren.

“Toen riepen de Israëlieten tot de Here, en de Here verwekte hun een verlosser: Ehud, de zoon van Gera, de Benjaminit, een man, die links was. De Israëlieten waren gewoon door zijn dienst schatting te zenden aan Eglon, de

koning van Moab. En Ehud maakte zich een tweesnijdend zwaard van nog geen el lengte, gordde dat aan onder zijn klederen, aan zijn rechterheup, en zo bracht hij de schatting aan Eglon, de koning van Moab; Eglon nu was een zeer zwaarlijvig man. Toen hij gereed was met het afdragen van de schatting, zond hij de mannen die de schatting gedragen hadden, verder; zelf echter keerde hij van de gebeeldhouwde stenen te Gilgal terug en zeide: Ik heb een geheime boodschap voor u, o koning. Deze zeide: Stilte! En allen die bij hem stonden, gingen naar buiten. Toen kwam Ehud bij hem binnen, terwijl hij zat in het koele bovenvertrek, dat hij voor zich alleen had, en Ehud zeide: Ik heb een woord Gods voor u. Toen stond hij op van zijn zetel. En Ehud strekte zijn linkerhand uit, greep het zwaard van zijn rechterheup en stiet dat in zijn buik, zodat zelfs het hecht met het lemmer erin drong; en het vet sloot zich om het lemmer, want hij trok het zwaard niet uit de buik. Toen ging hij heen door een achteruitgang. Zo kwam Ehud in de galerij; de deur van het bovenvertrek had hij met de grendel achter zich toegesloten. Nauwelijks was hij buiten of daar kwamen de dienaren kijken, maar zie, de deur van het vertrek was gegrendeld; toen zeiden zij: Hij zal zich zeker in de koele binnenkamer hebben afgezonderd. Toen wachtten zij, tot zij er verlegen mee werden, maar zie, hij deed de deur van het bovenvertrek niet open; toen haalden zij de sleutel, deden open en zie, op de grond lag hun heer, dood. Terwijl zij talmden, was Ehud echter ontkomen; hij kwam langs de gebeeldhouwde stenen en bereikte veilig Seira” Richteren 3:15-26.

Vanuit hun ellende roept Israel tot God en de Here verwekt hun een verlosser, namelijk de Benjamiet Ehud. Ehud was linkshandig. Het Hebreeuwse woord voor linkshandig betekent letterlijk ‘gebonden, gehandicapt aan de rechterzijde’. Ehud was een Benjamiet, hetgeen betekent ‘zoon van de rechterhand’. Ehud was dus de zoon van de rechterhand die gehandicapt was aan de rechterhand.

Israel was gewoon om door Ehud schatting te brengen aan Eglon. Ehud maakte zich een tweesnijdend zwaard van nog geen el lengte. Een el was de afstand van de vingertoppen tot aan de elleboog, ongeveer een vijfenveertig centimeter. Ehud verstopte het zwaard onder zijn klederen aan zijn rechterheup en bracht de schatting naar Eglon. Eglon was een zeer zwaarlijvig man. Het lijkt er dan ook op dat hij zijn naam als bijnaam heeft gekregen als we weten dat Eglon ‘als een kalf’ betekent. Toen Ehud de schatting had afgedragen, zond hij de mannen die bij hem waren, verder en keerde hij zelf terug naar Eglon. Hij zei de koning dat hij een geheime boodschap voor hem had. Eglon stuurt iedereen naar buiten waarop Ehud hem zegt dat hij een boodschap van God voor hem had. Toen Eglon opstond om te horen, greep Ehud het zwaard van zijn rechterheup en stak het in zijn buik. Eglon was zo dik dat het hele zwaard verdween in het vet van zijn buik.

Ehud vluchtte weg door een achteruitgang. Maar omdat hij de deur van het bovenvertrek van de koning had gesloten, dachten de dienaren dat de koning alleen wilde zijn. Dit gaf hem tijd om te vluchten. Na lang gewacht te hebben, gaan ze toch kijken in het bovenvertrek en vinden ze hun heer dood op de grond. Ehud kon veilig ontkomen naar Seira.

“Toen hij daar aangekomen was, blies hij de hoorn op het gebergte van Efraim, en de Israelieten daalden met hem het gebergte af, hij zelf voorop. Hij zeide tot hen: Volgt mij, want de Here heeft uw vijanden, de Moabieten, in uw macht gegeven. Zij dan daalden af, hem achterna, en bezetten de voordren van de Jordaan naar Moab en lieten niemand oversteken. Te dien tijde versloegen zij van Moab ongeveer tienduizend man, allen welgedane en krachtige mannen, niemand ontkwam. Zo werd Moab op die dag vernederd onder de hand van Israel, en het land had rust, tachtig jaar” Richteren 3:27-30.

Aangekomen te Seira, blies Ehud de hoorn op het gebergte van Efraïm. Het gebied Efraïm lag ter hoogte van de stad Jeruzalem. De Israelieten verzamelden en daalden met hem het gebergte af. Ze bezetten de voordren (=doortocht) van de Jordaan naar Moab en lieten niemand oversteken. Ze versloegen tienduizend sterke strijders van Moab. Zo werd Moab op die dag vernederd en kende het land tachtig jaar rust

De Richter Samgar (Richteren 3:31)

“Na hem nu kwam Samgar, de zoon van Anat; hij versloeg de Filistijnen met een ossestok, zeshonderd man; zo verloor ook hij Israel” Richteren 3:31.

Na Ehud kwam de derde richter Samgar. We worden niet veel van hem verteld. Wanneer leefde hij? Waar leefde hij? Wat waren de omstandigheden? Het enige dat we weten is dat hij zeshonderd Filistijnen versloeg met een ossestok. We kunnen ons de vraag stellen of hij deze in één enkele strijd heeft gedood of over een langere periode. Deborah zingt in haar lied over hem (Richteren 5:6). Ze zegt dat in zijn tijd de wegen verlaten waren. Het was zo gevaarlijk om te reizen door het land in die tijd dat de mensen bang waren om zich op de wegen te begeven.

Het is de eerste keer dat we de Filistijnen tegenkomen als een grote vijand van Israel. Zij woonden al in het land in de dagen van Abraham (Genesis 20). God had Israel bij de uittocht niet door het land van de Filistijnen laten trekken (Exodus 13:17-18) omdat Hij bezorgd was dat de strijd met de Filistijnen hen zou ontmoedigen. God zou de Filistijnen

nu echter gaan gebruiken om Israel op de proef te stellen (Richteren 3:3). In de beginjaren dat Israel in het beloofde land woonde, waren de Filistijnen één van de grootste vijanden en tegenstanders. Zij zullen pas enkele eeuwen later door David worden onderworpen, als hij koning van Israel wordt (2 Samuel 5:17-25).

Het maakt niet uit of je wapen een ossestok is of als je linkshandig bent. Als God aan je zijde staat, dan is de overwinning een zekerheid (vgl 1 Korintiërs 1:26-29). God zoekt geen getalenteerde mensen, maar mensen die gewillig zijn om op Hem te vertrouwen! Het maakt niet uit wie we zijn en wat we bezitten, het maakt niet uit wat we kunnen. Het enige dat telt is dat we de moed hebben om ons te laten leiden door het geloof in God.